

HONGARIJE

van reizigers voor reizigers

HONGARIJE

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Doreen Espeel, Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO Ian Trower / AWL Images Ltd

OO SPRONKELIJKE TITEL Le Guide du Routard – Budapest, Hongrie

OO SPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCTREDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, André Poncelet, Marie Burin des Roziers, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinot, Mathilde de Boisgrollier, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2015

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2015/45/372 - ISBN 978 94 014 2311 3 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

VEELGESTELDE VRAGEN 10

20 TOPERVARINGEN VAN TROTTER 12

REIZEN NAAR HONGARIJE 16

HONGARIJE PRAKTISCH 21

ABC van Hongarije	22
Alvorens te vertrekken	22
Budget	24
Feesten en feestdagen	26
Geldzaken	26
Gezondheid	28
Internetadressen	28
Klimaat	29
Noodgevallen	29
Openingstijden	30
Overnachten	30
Post	31
Reisliteratuur	31
Reisroutes	32
Risico's en ergernissen	37
Roken	37
Taal en woordenschat	37
Telecommunicatie	40
Tijdsverschil	42
Vervoer	42
Waarschuwing	44
Winkelen	45

MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR 47

Beroemde Hongaren	48
Bevolking	53
Drank	55
Economie	57

Geografie	59
Geschiedenis	60
Gewoonten en tradities	69
Keuken	71
Media	73
Mensenrechten	73
Milieu	74
Werelderfgoed van Unesco	75

BOEDAPEST EN OMGEVING

Boedapest	79
Szentendre	173
De Donauknie	181
Het Balatonmeer	187

WEST-HONGARIJE

Sopron (Ödenburg in het Duits)	215
Köszeg	227
Győr (Raab)	234

NOORD-HONGARIJE

ONDERWEG NAAR EGER	245
Gödöllő	245
Gyöngyös	246
Mátraháza	247
Hollókő	248
Sirok	249
Eger	249
Aggtelek	257

INHOUD

DE WEG VAN EGER NAAR TOKAJ	260
Szilvásvárad	260
Lillafüred	261

OOST-HONGARIJE

Tokaj	265
Sárospatak	271
Debrecen	273
De poesta en het natuurpark van Hortobágy	278

ONDERWEG NAAR HET ZUIDEN

Kecskemét	282
Szeged	284

ZUID-HONGARIJE

Pécs	295
------	-----

REGISTER

318

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

Afstanden tussen de steden	43	Győr	235
Balatonfüred	192-193	Hongarije en Centraal-Europa, overzichtskaart	16
Balatonmeer, het, overzichtskaart	189	Hongarije, overzichtskaart	18-19
Boedapest, detailkaart	92-93	Keszthely	206-207
Boedapest, openbaar vervoer	106-107	Köszeg	229
Boedapest, plattegrond I	82-83	Pécs	296-297
Boedapest, plattegrond II	84-85	Sopron	217
Boedapest, plattegrond III	86-87	Szeged	285
Boedapest, plattegrond IV	88-89	Szentendre	175
Debrecen	274		
Eger	250-251		

- Als je eenmaal verbonden bent dankzij wifi, kun je ook bellen via internet! Met de populaire software Skype kun je gratis bellen naar correspondenten die ook aangesloten zijn, of tegen een laag tarief als je hen via de telefoon wilt bereiken. Ook Viber kent een groeiend succes. Daarmee kun je kosteloos wereldwijd sms'en, foto's en filmpjes versturen en ontvangen. Je hoeft enkel de – gratis – app op je smartphone te downloaden en hem te synchroniseren met je lijst van contactpersonen. Degenen die Viber hebben, worden automatisch opgespoord. Hetzelfde geldt voor WhatsApp Messenger, waarmee je weliswaar niet kunt bellen. Met deze applicatie voor smartphones kun je foto's, liedjes en filmpjes versturen of ontvangen. Je mag ze eerst een jaar gratis gebruiken, daarna moet je betalen.

Noodnummers providers

Neem bij diefstal of verlies van je mobiele telefoon zo snel mogelijk contact op met je provider. Zo voorkom je onaangename verrassingen bij je thuiskomst.

In België

BASE - KPN Group Belgium ☎ (0032) 486 19 1999 🌐 base.be.

PROXIMUS - ☎ (0032) 475 15 60 30 🌐 belgacom.be.

MOBISTAR - ☎ (0032) 495 95 95 00 🌐 mobistar.be.

TELENET - 🌐 telenet.be

Contactgegevens van andere operatoren vind je op 🌐 aanbieders.be/telefonie/operatoren.

In Nederland

VODAFONE - ☎ (0031) 654 500 100 en 0900 0940 🌐 vodafone.nl.

T-MOBILE - ☎ (0031) 6 2400 1200 🌐 t-mobile.nl/home.

KPN MOBILE - ☎ (0031) 6 1200 1200 🌐 kpn.com.

Contactgegevens van andere operatoren vind je op 🌐 gsm.startpagina.nl.

TIJDSVERSCHIL

Er is geen tijdsverschil met West-Europa, maar door zijn ligging 1500 km verder naar het oosten ziet Hongarije de zon toch wat eerder opkomen en ondergaan dan wij.

VERVOER

Met de trein

De trein kan soms stampvol zitten, vooral die naar het zuiden en naar Roemenië. Voor sommige sneltreinen moet je reserveren. De Hongaarse treinen zijn over het algemeen traag, maar wel stipt. Het spoorwegnet is uitgebreid, maar erg gecentraliseerd: een spinnenweb met Boedapest als middelpunt. De Intercitytreinen zijn comfortabel en sneller. Ze zorgen dagelijks voor meerdere verbindingen tussen de hoofdstad en de belangrijkste binnenlandse steden.

Heel volledige informatie over internationale lijnen in het Engels of het Duits: 🌐 mav-start.hu of mav.hu ☎ (40) 49 49 49 (dag en nacht); (1) 371 94 49 vanuit het buitenland.

Let goed op in de nachttrein. Je kunt de coupés niet op slot doen en dat vergemakkelijkt diefstallen en overvallen.

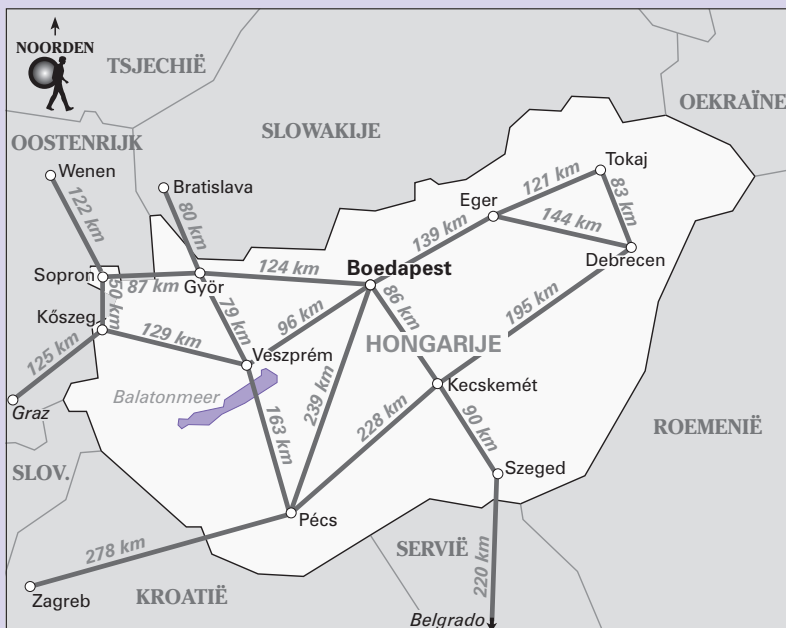
Met de bus

Het busnet is goed ontwikkeld. Bovendien is de bus goedkoper en praktischer dan de trein. Het is ook de enige manier om afgelegen dorpjes te bezoeken. Dit kost wel wat tijd. Je kunt de dienstregeling (ook in het Engels) checken op [W volanbusz.hu](http://www.volanbusz.hu). Dezelfde gegevens staan op [W menetrendek.hu](http://www.menetrendek.hu), maar deze site is in het Hongaars. Het is niet zo moeilijk: klik op *Volán Menetrend*, kies vervolgens de *Indulási település* (plaats van vertrek) en dan de *Érkezési település* (plaats van aankomst) en klik op *Keresés* (zoeken).

Met de auto

Hoewel het autowegennet zich ontwikkelt, telt Hongarije nog maar vijf autosnelwegen (samen goed voor 1000 km): de M1 vanuit Wenen, de M7 naar het Balatonmeer, de M5 richting Szeget, de M6 naar het zuiden en de M3 naar het noordoosten. Als je deze wilt gebruiken, met je eigen auto of met een huurauto, moet je een vignet kopen, dat verkrijgbaar is in bijna alle tankstations en aan de grens, langs de autosnelweg Wenen-Boedapest. Voor een auto met of zonder caravan en een motor moet je rekenen op € 12 voor tien dagen (voor een maand is het voordeliger). Doen!, want wie op de snelweg rijdt zonder vignet, betaalt een boete van € 50 + een extra bedrag voor wie te laat betaalt. Check of het nummer van de nummerplaat goed zichtbaar is op de voorruit, zodat het makkelijk kan worden afgelezen.

De rijkswegen zijn vaak erg druk, maar de secundaire wegen zijn rustiger. Je vindt overal tankstations (waar je meestal kunt pinnen). De Hongaarse wegenwacht heeft een internationale pechservice: ☎ 188 of (1) 345 17 55. De *Yellow Angels* zijn je redders in nood!

AFSTANDEN TUSSEN DE STEDEN

DE MONUMENTALE ZRINYI UTCA-BOULEVARD
MET UITZICHT OP DE SINT-STEFANUSBASILIEK

BOEDAPEST EN OMGEVING

Országház	129
Ferenciek tere	132
Hősök tere	147
Szépművészeti Múzeum	148
Magyar Nemzeti Múzeum	155
Várhegy	163
Matyas Templom	166
Hálaszbástya	167
Festetics Kastély	210

BOEDAPEST

NETNUMMER 1 | ONGEVEER 1.700.000 INWONERS

'Als mij gevraagd wordt wat er zo bijzonder is aan Hongarije, dan antwoord ik: Boedapest. Het is een intelligente stad.'

Györgi Konrad

Boedapest, een Europese dame van formaat, met een schitterende en tegelijkertijd pijnlijke geschiedenis van meer dan duizend jaar oud. Hoeveel indringers hebben op hun tocht naar Wenen deze Donaustad niet geambieerd en vervolgens bezet, als een scheidingslijn tussen het Westen en het Oosten? Toen in de 19de eeuw aan de Hongaren gevraagd werd of het Oosten in Boedapest begon, klonk hun antwoord bits: in Boedapest begint het Oosten niet, hier eindigt het Westen! Boedapest ligt in feite het hart van Centraal-Europa. Dat zie je bij de eerste oogopslag, dat voel je, dat ruik je.

Ooit was Boedapest heel rijk, mooi, kosmopolitisch en welvarend, tot plots het tij keerde en het lot terreur zaaide. De stad werd gewond door oorlogen, getekend door het nazisme, verarmd door het communisme, dat hardnekkig probeerde haar ziel te doden. De 'grote dame' heeft echter haar glans teruggevonden na de toetreding tot de Europese Unie. Vandaag is Boedapest een bruisende, jonge hoofdstad vol leven.

MET DE BOOT

Mahart Passnave: ☎ 484 40 13 of (43 1) 729 21 61 (in Wenen) **W** mahart.info. Loket bij **Vigadó tér (detailkaart B4):** in de zomer dag. geopend, ma. vanaf 9.00 u, di. vanaf 8.00 u, andere dagen 7.00 u-22.30 u; in de lente en de herfst ma.-vr. 9.00-21.00 u, za. 8.00-21.00 u, zo. 8.30-21.00 u (onder voorbehoud).

- **Naar Wenen (Oostenrijk):** juni-eind sept. met draagvleugelboot. Vertrek om 9.00 u op di., do. en za. van Boedapest naar Wenen, op wo., vr. en zo. in de andere richting. Reisduur: ongeveer 6½ uur stroomopwaarts (van Boedapest naar We-

nen) en circa 5½ uur stroomafwaarts. Ongeveer € 100 enkele reis, € 125 retour. Auto's mogen niet mee, fietsen wel, op aanvraag (€ 25 extra). De boten leggen aan in **Belgrád rakpart** in Pest (**detailkaart C5**), tussen de bruggen Erzsébet en Szabadság. Tram 2 stopt er net boven en rijdt naar Vigadó tér.

- **Naar de Donauknie:** naar Vác (2 uur), Visegrad (3 uur), Nagymaros (3 u en 10 min), Dömös (3½ uur) en Esztergom (4½ uur). Vertrek di.-zo. in mei-aug., enkel op za. in april en sept. Retour uit Esztergom om 16.30 u. Reken op circa Ft 3750 voor de volledige tocht. Een fiets meenemen kost 50% van de ticketprijs voor een volwassene.

DE DONAU SPLITST BOEDAPEST IN TWEËN.

Vertrek vanaf **Vigado tér (detailkaart B4)**, aan de kant van Pest, met een stop 10 min later in **Batthyany tér (detailkaart B3)**, aan de kant van Boeda, voor de gewone boten (niet voor de draagvleugelboten).

Je vindt in hotels vaak kleine kaartjes waarmee je 25% korting krijgt op de boottochten. Met de *Hungary Card* krijg je ook 50% korting op de tochten naar de Donauknie.

MET DE AUTO

- De buurt van de burcht en het Margaretha-eiland zijn verboden voor auto's.
- Parkeren tegen betaling ma.-vr. 8.00-20.00 u in het centrum, 8.00-18.00 u in de voorsteden (gratis za., zo. en feestdagen, behalve bij evenementen). De parkeertarieven verschillen volgens de zone, van Ft 175 tot Ft 450. Reken in het centrum op minimaal Ft 450 per uur. (maximaal 3 uur). Blijf nooit 5 dagen op dezelfde plek staan, het uurtarief wordt dan met 30 vermenigvuldigd!

■ **Wegenwacht:** ☎ 188.

NUTTIGE ADRESSEN EN INFORMATIE

INTERNETSITES OVER BOEDAPEST

🌐 **budapestinfo.hu:** de officiële toeristische website van Boedapest. Informatie in het Engels en het Duits.

🌐 **visitbudapest.travel:** algemene site over Boedapest, in het Engels. Informatie per thema, met een evenementenkalender. Fraai geïllustreerd.

🌐 **pestiest.hu:** overzicht van alle culturele, artistieke en muzikale activiteiten in de stad (uitstapjes, concerten, tentoonstellingen). Helaas alleen in het Hongaars.

🌐 **bebudapest.hu:** een site over de actualiteit in de Hongaarse hoofdstad. Je kunt hier ook informatie downloaden op je smartphone of tablet. In het Engels.

TOERISTISCHE INFORMATIE

Er bestaat een hotline waar je dag en nacht allerlei informatie over het land kunt verkrijgen:

☎ 438 80 80 🌐 **budapestinfo.hu.** Of draai in Boedapest 11824: een beambte achter een computer geeft meteen antwoord op je vragen, in het Engels!

📍 @ **Tourinform Deák Ferenc tér (detailkaart C4, 1):** *Sütö utca 2. Dag. geopend 8.00-20.00 u.* Ze spreken min of meer Engels (en Duits). Handig om een exemplaar van de officiële gids van Boedapest en een stadsplattegrond op te halen. Verder is de informatie vrij beperkt.

📍 **Tourinform Liszt Ferenc tér (detailkaart D3, 2):** *Liszt Ferenc tér 11 (ter hoogte van Andrassy ut 47)* ☎ 322 40 98 📍 *Oktogon. Geopend ma.-vr. 10.00-18.00 u.* Weinig informatie, alleen enkele brochures die niet allemaal even nuttig zijn. Je kunt er wel een *Budapest Card* kopen.

• **Budapest Card:** verkrijgbaar op de luchthaven, bij *Tourinform*, in de voornaamste metrostations, in enkele kiosken die in de buurt van toeristische trekleisters staan en in sommige hotels. Je kunt ook informatie opzoeken en de pas online kopen op 🌐 **gotohungary.net.** Voor 24, 48 of 72 uur kost de kaart respectievelijk Ft 4500, Ft 7500 en Ft 8900. Met deze kaart krijg je **gratis toegang** tot het openbaar vervoer, zeven musea en het Lukácsbad; ze geeft verder recht op korting in zestig musea en attracties, baden, restaurants en theaters. Je krijgt bij de kaart ook twee gratis rondleidingen (in het Engels), de ene in Pest en de andere in Boeda, en je kunt er een 'PocketGuide' mee downloaden op smartphones en tablets. De kaart is interessant als je zo veel mogelijk wilt zien in zo min mogelijk tijd. De kaart is ook geldig voor een kind tot 6 jaar dat de kaarthouder vergezelt. De Budapest Card is net zo groot als een betaalkaart en je krijgt er een volledige, goede gids bij. Vergeet niet de datum en je handtekening er op te zetten (let op dat je geen doorhalingen maakt!). **De opgegeven prijzen en de lijst van voordelen en aanbiedingen veranderen elk jaar op 1 april.**

■ **Europees jeugdcentrum in Boedapest (plattegrond I A2, 12):** *Zivatar utca 1-3* ☎ 212 52 01 🌐 **eycb.coe.int.** Opgericht bij de toetreding van Hongarije tot de EU. In dit centrum worden vaak studiedagen georganiseerd, maar het biedt vooral een schat aan informatie in het Engels (en het Frans) over educatieve programma's voor de jeugd. Je kunt er ook overnachten en eten.

rokke gebouw (1893-1895) worden folkloristische voorstellingen gegeven met diner (om 20.00 u). Soms zijn er ook concerten. Onnodig te zeggen dat dit adres veel touringcars lokt ... Let op de lier boven de scène: tijdens de communistische periode werd deze vervangen door een hamer en een sikkel.

WAT IS ER TE ZIEN?

Belváros betekent 'binnenstad'. Met deze term wordt de oude, middeleeuwse stad bedoeld waaruit Pest is ontstaan. De verstedelijking aan het einde van de 19de eeuw heeft bijna alles verslonden. Niettemin ligt hier nog altijd het hart van Pest.

Langs de Donau

  Donaupromenade (detailkaart B4-C5): in deze straat vind je veel cafés waar in de jaren 1920 jazz werd gespeeld. Het voetgangersgedeelte begint ter hoogte van *Március 15 tér*, bij de *Erzsébetbrug (detailkaart, C5)*, tegenover de enorme **Belvárosi plébánia templom** (parochiekerk van de oude stad; alleen geopend tijdens diensten). Ondanks de schitterende barokstijl (18de eeuw), heeft ze een mooi gotisch koor met een geschilderd gewelf. Tijdens de Turkse bezetting deed de kerk zelfs dienst als moskee! Er net naast ligt het **Sándor Petőfi tér**, met het beeld van de lievelingsdichter van de Hongaren. Hij was een literair genie, die de opstand tegen de Habsburgers leidde en opstond tegen de censuur. Het is dan ook niet verrassend dat alle grote manifestaties van de laatste jaren aan de voet van dit standbeeld begonnen! Op het plein staat ook een mooie Griekse kerk (18de eeuw) in rococo- en barokstijl (geopend wo. 14.00-17.00 u, vr. 13.00-17.00 u, za. 15.00-20.00 u, zo. 12.00-17.00 u). Iets verder naar het noorden ligt een ander plein, het **Vigadó tér (detailkaart B4)**. Het ligt aan de voet van een neoromantisch paleis, een betoverende concertzaal waar grote namen als Liszt, Brahms, Debussy en Bartók nog opgetreden hebben. Vanaf hier vertrekken ook de boottochten over de Donau. Tijdens de zomeravonden vinden hier soms *milonga's* (bals met Argentijnse tangomuziek) plaats.

Je komt uiteindelijk op het **Roosevelt tér (detailkaart B4)**, tegenover de *Széchenyi Lánchíd* (kettingbrug). Het plein wordt gedomineerd door

het monumentale **Greshampaleis**, een art-nouveaubouwwerk dat in 1904 werd gefinancierd door een Engelse verzekeringsmaatschappij. Tegenwoordig is het een hotel (*Four Seasons*). Ga gerust eens binnen kijken. Zowat overal zijn kleine, decoratieve hartjes te zien, zoals bij de nummers van de verdiepingen boven de liften (het hart en de pauw waren de symbolen van de art nouveau in Hongarije).

Ten noorden van het plein ligt de *Wetenschappelijke Academie*, die in 1825 werd opgetrokken dankzij graaf *Széchenyi*. Die deed hiervoor een jaar lang afstand van zijn pacht.

  Na 5 min lopen over de kade in de richting van het Parlementsgebouw kom je bij het monument **Schoenen langs de Donaukade (detailkaart B4)**, dat hier in 2006 werd neergezet. Het kunstwerk herdenkt de Joden die hier in de winter van 1944-1945 werden gefusilleerd door de nazi-gezinde Pijlkruisers. De slachtoffers moesten eerst hun schoenen uittrekken en werden dan doodgeschoten, waarna hun lichaam in de stroom viel. Sommige schoenen staan al iets over de rand, wat de val suggereert ...

Ten westen en ten noorden van Vörösmarty tér

  Szent István Bazilika (Sint-Stefanusbasiliek; detailkaart C4): *Szent István tér*
 Arany János utca *en.bazilika.biz*. Dag. geopend 9.00-19.00 u (op za. tot 13.00 u). Hoogmis om 18.00 u en op zo. ochtend. Een schenking van Ft 200 wordt 'gevraagd' aan de ingang. Bezichtiging van de koepel en de kerkschat okt.-april 10.00-16.30 u; juni-sept. tot 18.30 u; Ft 500 voor de koepel, Ft 400 voor de kerkschat. Geen korting met de Budapest Card. De bouw van dit reusachtige neorenaissancegebouw duurde zo lang (bijna vijftig jaar!) dat onze uitdrukking 'met sint-juttemis' in het Hongaars 'als de basiliek af is' luidt. In dit gebouw kunnen wel 8500 gelovigen. Binnen wisselen oogverblindend goud en marmer elkaar af. De rechterhand van Sint Stefanus wordt bewaard in een kapel links van het koor. De koepel van de basiliek, die is versierd met mozaïek, is even hoog als die van het parlementsgebouw: 96 m, ter herinnering aan de Magyaren die in 896 binnenvielen. Je kunt naar boven (via de linkerkant, voor de hoofd-

ingang) om het adembenemende uitzicht over heel Boedapest te bewonderen. Je kunt kiezen: 352 treden beklimmen of de lift nemen. De prijs is in ieder geval voor iedereen gelijk!

 Magyar Nemzeti Bank (*Nationale Bank van Hongarije*; **detailkaart C4**): *Hold utca*. Een enorm gebouw van gele zandsteen, dat is versierd met indrukwekkende ionische zuilen. Als je het van dichtbij bekijkt, zie je de verfijndheid van de gebeeldhouwde tafereelen over de handel door de jaren heen. In de straten in de buurt staan nog meer gebouwen met een interessante architectuur, zoals de voormalige postspaarbank, de **Posta Takarékpénztár** (**detailkaart C3, 241**) op *Hold utca 4*. Een art-nouveaugebouw met veelkleurige dakpannen en prachtig bloemwerk. Het werd gebouwd aan het einde van de 19de eeuw en is ontworpen door Odón Lechner, de 'Hongaarse Gaudí', die het gebouw bekleedde met gelakte keramiektegels, wat het geheel een beetje een duizend-en-een-nachtsfeer geeft. Bekijk ook, op *Aulich utca 3*, de **Körösy Ház** (**detailkaart C3**), met een gerestaureerde witte gevel die is getooid met de keramiekfiguur van een vrouw met een rode jurk. De versieringen zijn geïnspireerd op maïskolven.

 Szecesszió Múzeum (**art-nouveaumuseum**; **detailkaart C3**): *Honvéd utca 3* 269 46 22 magyarszecessziohaza.hu. *Geopend ma.-za. 10.00-17.00 u. Toegangsprijs Ft 2000; kortingen mogelijk*. Het museum is gevestigd in een van de meest karakteristieke art-nouveaugebouwen van de stad, het *Bedő-huis* (1903). Het is ook gewijd aan deze architectuurstijl, die overal in Boedapest aanwezig is en die hier net als in Wenen de naam 'Secession' draagt. De dubbele voorgevel met soepele lijnen en de majolica's op de pistachegroene gevel zijn op zichzelf al een ma-

nifest van deze stijl! Binnen vind je meubilair en objecten, schilderijen en beelden. Er is ook een gezellig café in het museum (269 05 40; *geopend ma.-vr. 8.00-19.00 u, za. 9.00-17.00 u*).

 Langs de westelijke flank van het **Szbadstér** (**detailkaart C3**) staat een gebouw in een soort 'suikertaart'-stijl. Dit is de vroegere Beurs van Boedapest (1905), met monumentale zuilen en weelderige maskers, waarin nu de Hongaarse televisie huist. Midden op het plein staat een van de zeldzame monumenten uit de communistische periode die niet naar de voorsteden werden verbannen. Het is opgedragen aan de Russische bevrijders van Hongarije. Ernaast zie je de ambassade (of de bunker) van de Verenigde Staten. Net erachter, in het verlengde van de *Vécsey utca*, de straat die naar het parlement leidt, staat een bronzen beeld van Ronald Reagan! Van een vreemde verzameling gesproken ... Maar het toppunt van kitsch en slechte smaak is toch wel het standbeeld voor de slachtoffers van de Duitse bezetting! Het toont de aartsengel Gabriël met boven hem de keizerlijke arend. Als je weet dat in 1944 ongeveer 450.000 Joden werden gedeporteerd in nauwelijks zes maanden tijd, niet door de Duitsers maar door de Pijlkruisers (Hongaren dus), dan geeft dat toch te denken ... Het gedenkteken werd 's nachts opgetrokken onder bewaking van tweehonderd politieagenten. Het is vaak het decor voor demonstraties, en dat zal niemand verwonderen.

Rondom het parlamentsgebouw

 Országház (**parlamentsgebouw**; **detailkaart B3**): *Kossuth Lajos tér 1-3* 441 40 00 parlament.hu *Kossuth tér*. *April-okt. geopend ma.-vr. 8.00-18.00 u, za. 8.00-16.00 u; nov.-maart dag. 8.00-16.00 u. Gesloten op 1 jan., paas-*

WIST JE DIT?

VERLICHTE PATRIOTTEN | Boven aan de eretrap staat een ongelofelijke maquette van het parlamentsgebouw. Ze is geheel gemaakt van lucifers (200.000!) en werd geschonken door een Hongaarse familie die er drie jaar lang aan werkte ... De maquette is zo groot dat de deur van hun appartement moest worden opengebroken om het pronkstuk naar buiten te dragen!

HET PARLEMENTSGEBOUW, EEN VAN
DÉ SYMBOLEN VAN BOEDAPEST

CULTUUR

DE BEWAKERS VAN DE KROON | De Heilige Kroon, het symbool van de Hongaarse natie, had twee bewakers: de ene was katholiek, de andere protestant, en beiden waren afkomstig uit de hoge Hongaarse aristocratie. Alleen die twee bewakers, de paladijn (de hoogste gezagsdrager na de koning) en de primaat van Hongarije mochten de kroon aanraken.

GESCHIEDENIS

SIGAREN EN BRANDGEVAAR | In de 19de eeuw was het interieur van het parlamentsgebouw helemaal bekleed met houtwerk. Om het brandgevaar te beperken stonden de gangen vol (genummerde) asbakken waarin de afgevaardigden hun sigaar konden neerleggen voor ze de zittingszaal betraden. Als de heren na afloop weer buitenkwamen, vonden ze vaak alleen nog een hoopje as. Vandaar dat van een teleurstellende toespraak werd gezegd dat die 'geen havana waard was'.

zondag en -maandag, 1 mei, 1 nov. en 24-26 dec., en ook op 15 maart, 20 aug. en 23 okt. Rondleiding verplicht: in het Engels dag. om 10.00, 12.00, 13.00, 14.00 en 15.00 u (de uurregeling verandert vaak, dus je kunt dit beter ter plaatse navragen). Duur: circa 45 min. Kaartverkoop tot 11.00 u. Prijs: Ft 2000 voor inwoners van de EU op vertoon van een identiteitsbewijs; anders Ft 4000; kortingen mogelijk. Het is makkelijker om enkele weken van tevoren kaartjes te kopen op internet, via [W jegymester.hu/parlament](http://w.jegymester.hu/parlament). Of anders op de dag zelf heel vroeg komen (8.00 u), soms zijn er nog plaatsen, maar de Hop-on Hop-off-bedrijven kopen die vaak allemaal op om ze te gebruiken in hun vaste tarieven.

Het gebouw is niet toegankelijk als er parlementaire zittingen zijn of als er officieel bezoek is. Logisch!

Het silhouet van dit gebouw in eclectische stijl, dat boven de Donau uitsteekt, is een van de symbolen van de Hongaarse hoofdstad geworden. Het parlement werd helemaal gebouwd met Hongaarse materialen (behalve de marmeren zuilen) en was in 1904 voltooid; de bouwwerken hadden zeventien jaar geduurd. Met zijn 270 m lange gevel langs de stroom was dit in die tijd het grootste parlamentsgebouw van Europa. Het telt niet minder dan 691 zalen! De architect werd geïnspireerd door het parlamentsgebouw van Londen, waaraan hij Byzantijnse en neogotische elementen toevoegde. Het bouwwerk wordt 's avonds prachtig verlicht en krijgt dan de allure van een Venetiaans palazzo aan de Donau, zeker in de winter, als het mistig is.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog lag het parlementaire leven volledig stil en tijdens de communistische periode werd het tot een minimum beperkt: de

parlementariërs kwamen slechts acht dagen per jaar samen, en dan nog alleen om de wetten en regels die de almachtige communistische partij oplegde, mede te ondertekenen. De rode ster die zo lang de koepel sierde, werd in 1990 weggenomen. Tegenwoordig worden in het parlamentsgebouw de kroonjuwelen bewaard, die vanaf de middeleeuwen door de koningen van Hongarije werden gedragen: de gouden flacon, de scepter met een knop van bergkristal en de zogenoemde Sint-Stefanuskroon van email en edelstenen, met een Byzantijnse en een Latijnse diadeem en daarbovenop een merkwaardig scheef kruis. De schat wordt bewaakt door twee schildwachten. Aan het einde van de Tweede Wereldoorlog werden deze juwelen naar de Verenigde Staten overgebracht, naar Fort Knox; pas in 1978 bracht Jimmy Carter ze terug naar Hongarije.

Tijdens de rondleiding zie je de eretrap en verscheidene zalen (met een van de grootste boeken ter wereld, van bewerkt hout en runderleer), onder andere de kroonzaal. Het amfitheater, waar de 199 afgevaardigden (onder wie nauwelijks vrouwen) vergaderen tijdens hun mandaat (vier jaar), kun je niet bezichtigen. De ruimte die je te zien krijgt, is een replica.

🗺️ Néprajzi Múzeum (etnografisch museum; detailkaart B3): *Kossuth tér 12* [C 473 24 00](http://c.4732400) [W neprajzi.hu](http://w.neprajzi.hu). Geopend di.-zo. 10.00-18.00 u. Toegangsprijs Ft 1400 (voor combinatiekaart permanente en tijdelijke tentoonstelling: indien alleen voor permanente tentoonstelling: Ft 1000); kortingen; gratis voor kinderen tot 6 jaar en voor 70-plussers, en ook de 1ste zo. van de maand voor alle EU-inwoners tot 26 jaar. Eveneens gratis op bepaalde data, zoals 22 jan., 5 en 15 maart, 18 mei, 20 aug., 18-19 sept. en 23 okt.

GESCHIEDENIS

VIJF MINUTEN GELUK | Tijdens de Tweede Wereldoorlog kreeg een piloot van het Amerikaanse leger het bevel om Kőszeg te bombarderen. Toen de man, een gemigreerde Hongaar, over het dorp vloog, herkende hij de school uit zijn kindertijd en hij vloog door. Zo bleven Kőszeg en zijn schitterend bouwkundig erfgoed gespaard.

AANKOMST EN VERTREK

Treinstation (Vasútállomás; buiten plattegrond, via B2): *Alsó körút. 1,5 km van het centrum, ter hoogte van een groot kruispunt. Neem voor het station bus 1 naar het centrum.* Er zijn geen voorzieningen ter plekke, maar het station heeft zijn oude aardewerken kachel behouden!

- Alle treinen rijden via Szombathely (25 km verderop) en vertrekken ongeveer om het uur, 4.30-18.30 u, vervolgens rond 20.30 u en 22.20 u. Verbinding naar Boedapest om de 1 à 2 uur.

Busstation (plattegrond B2): *op de hoek van Kossuth Lajos utca en Liszt Ferenc utca.* Geen voorzieningen op het station.

- **Van/naar Sopron:** 3-6 bussen per dag, vooral 's ochtends en 's middags.
- **Van/naar het Balatonmeer:** overstappen in Szombathely. Vertrek om de 40 min-2 uur (minder vaak in het weekend), ongeveer 7.30-23.00 u.
- **Van/naar Tapolca:** 1 bus rond 10.30 u.

NUTTIG ADRES

Tourinform (plattegrond B1): *Rajnis utca 7* 360 113 koszeg.hu. *Geopend ma.-vr. 9.00-17.00 u, za. 9.00-13.00 u (gesloten op za. van half okt. tot half maart).* Plattegrond van de stad en informatie over uitstapjes in de omgeving. Ze spreken er Duits. Je kunt hier ook informatie krijgen over kamers bij de plaatselijke bevolking.

SLAPEN

CAMPING

Gyöngyvirág Panzió-Camping (plattegrond B1, 10): *Bajcsy-Zsilinszky utca 6* 360 454 gyongyviragpanzio.hu. *Het hele jaar geopend. Reken op Ft 2400 voor 2 personen met tent; Ft 3550 voor een camper. Zie ook de rubriek 'Doorsneeprijs'.* In de grote tuin achter het

pension is tussen de fruitbomen en bloemen plaats voor een twintigtal kampeersers. Professionele en vriendelijke ontvangst (in het Duits) door de eigenares. Barbecue en fietsverhuur.

GOEDKOOP

Minder dan Ft 8000, € 26

Jurisich Miklós Gimnázium (plattegrond A2, 11): *Hunyadi utca 10* 361 404 jmg@jurisich-koszeg.sulinet.hu. *Reken op circa Ft 2200 per persoon.* In moderne gebouwen (achterin) kun je in juli en augustus studentenkamers huren. Het heeft een beetje de functie van een plaatselijke jeugherberg. Je kunt bellen om te kijken of er plek is of (gemakkelijker) langsgaan bij *Tourinform*, die dit voor je regelt.

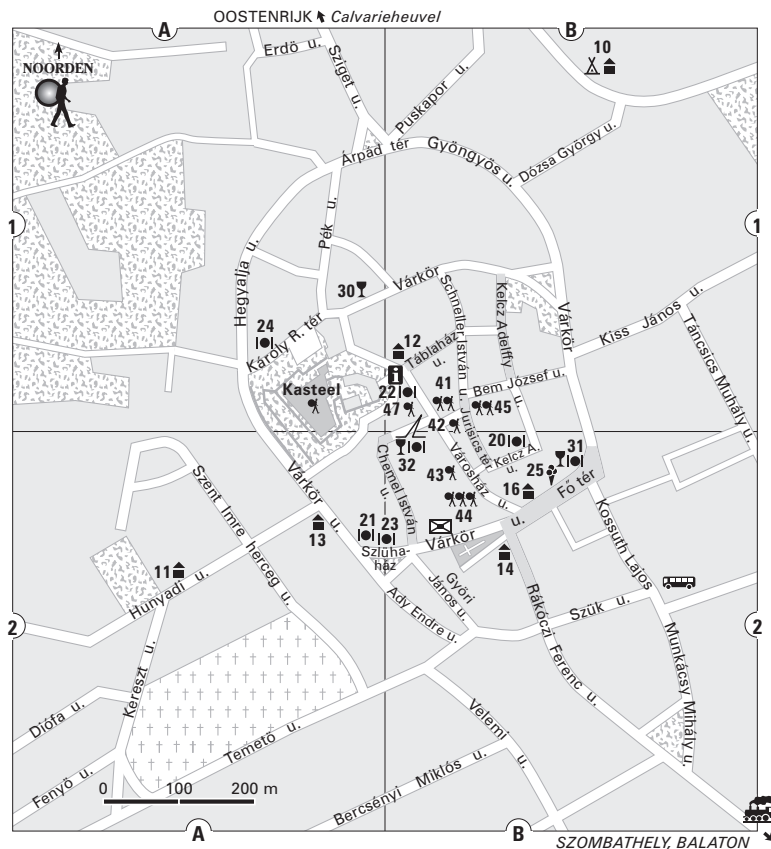
DOORSNEEPRIJS

Ft 8000-15.000, € 26-49

Gyöngyvirág Panzió (plattegrond B1, 10): *Bajcsy-Zsilinszky utca 6* 360 454 gyongyviragpanzio.hu. *In een heel rustige straat, 5 min lopen van het stadscentrum. Tweepersoonskamers Ft 7500, met gemeenschappelijk sanitair; Ft 9000 met alle comfort en balkon; studio's en appartementen met keuken Ft 10.000-14.000. Eigen parkeerplaats. Wifi.* Een familiënpension in een groot, modern huis, dat wel functioneel maar niet echt charmant is. Kamers met een neutraal interieur, sommige hebben een terrasje, andere liggen onder het dak. Blankhouten meubilair. Keuken en koelkast staan tot je beschikking. Een goed adresje, vooral als je Duits spreekt.

Fogadó a Kóbor Macskahöz (plattegrond A2, 13): *Várkör utca 100* 362 273 kobormacska.hu. *Tweepersoonskamers Ft 7000-9000. Internet, wifi.* De gemeenschappelijke ruimtes

KŐSZEG

Nuttig adres

 Tourinform

Slapen

10 Gyöngyvirág Panzió-Camping en

Gyöngyvirág Panzió

11 Jurisich Miklós Gimnázium

12 Pont

13 Fogadó a Kóbor Macskához

14 Hotel Arany Strucc

16 Portré Panzió

Eten

20 Garabonciás Pizzeria

21 Pizzeria Da Rocco

22 Bécsikapu

23 Taverna Flórián

Lekker gebak eten, een lekker ijsje eten

24 Várpark Cukrászda

25 Ibrahim

Iets drinken

30 Kőszegi Borozója

31 Ibrahim Kavezó

32 Borárium Vinotéka

Wat is er te zien?

41 Szent Jakab Templon

42 Szent Imre Templon

43 Stadhuis

44 Tábornokház (Museum voor volkskunst)

45 Patikamúzeum (Farmaciemuseum)

47 Postamúzeum

SZOMBATHELY, BALATON

zijn aan een opfrisbeurt toe, maar de kamers in dit oude, stevige huis zijn weliswaar eenvoudig, maar ook licht en vrij aangenaam, met tv en badkamer (soms alleen een douche in een hoek). Aan de overkant liggen de stadsmuren, die je vanuit sommige ramen kunt zien. Een goede prijs-kwaliteitverhouding, zelfs al doet de kelderverdieping op weekendavonden soms dienst als discotheek. Er is ook een restaurant en de ontvangst is goed.

P **Pont (plattegrond B1, 12):** *Táblaház utca 1* ☎ 563 224 **W** *pontvendeghaz.hu*. *Tweepersoonskamers en suites Ft 8000-11.000. Ontbijt Ft 800.* In een fraaie traditionele woning uit 1532, tegenover het kasteel. Op de begane grond hebben de vriendelijke eigenaren een souvenirwinkel en galerie. Agnes, die ook als gids werkt, zal je alle nodige informatie geven (in het Frans). De zes kamers hebben veelal oud meubilair en een tv uit de jaren 1950 die een modern scherm verbergt. Ze zijn allemaal verschillend, en de ene is leuker dan de andere. Maak dus eerst een rondje voor je kiest. De grote hoekkamer is de duurste, maar ook de ruimste en aangenaamste; hij ligt tegenover het kasteel. Een heel charmant adres.

H **Hotel Arany Strucc (plattegrond B2, 14):** *Várkör utca 124* ☎ 360 323 **W** *aranystrucc.hu*. *Tweepersoonskamers Ft 10.500-11.000, ontbijt inbegrepen. Wifi.* Al sinds 1590 bevindt zich hier een herberg! Achter de groene, barokke gevel van deze 'vergulde struisvogel' liggen goede kamers: ruim, met mooie meubels met inlegwerk, badkamer met bad (of douche), tv, minibar en ventilator. Kamer 107 is een mooie hoekkamer en kijkt uit over het plein. Er is ook een restaurant, maar je kunt er geen struisvogel bestellen.

P **Portré Panzió (plattegrond B2, 16):** *Fő tér 7* ☎ 363 170 **W** *portre.com*. *Tweepersoonskamers Ft 14.000, ontbijt inbegrepen. Wifi.* Het kleine hotel heeft zijn eerbiedwaardige oude gevel behouden, maar is binnen modern en kleurrijk. In de zes mooie, ruime en goed verlichte kamers hangt een rustige sfeer (met flatscreen-tv en minibar) en de badkamers zijn onberispelijk. Mooie meubels in sublieme harmonie met de blankhouten vloer. Er is een sauna

en restaurant, met een groot terras op het plein en een tuintje aan de achterkant.

ETEN

GOEDKOOP TOT IETS LUXUEUZER

Ft 2000-5000, € 6,50-16

X **Garabonciás Pizzeria (plattegrond B2, 20):** *Jurisics tér 7* ☎ 360 050. *Dag. geopend 10.00-24.00 u.* Deze kleine pizzeria is ideaal gelegen op het mooie Jurisics-plein. Er is keuze uit ongeveer dertig soorten pizza. Het terras met enkele tafeltjes loopt op mooie dagen snel vol, maar je kunt ook binnen zitten, in het gezellige café-restaurant met Afrikaanse kleuren en comfortabele banken. Je mag hier ook gewoon een koffie of aperitief komen drinken om de mooie Sgraffitogevel te bewonderen.

X **Pizzeria Da Rocco (plattegrond A2, 21):** *Várkör utca 55* ☎ 363 745. *Dag. geopend 10.00-24.00 u.* *Pizza's van 3 verschillende formaten (20, 30 of 40 cm; deze laatste zijn echt enorm!).* Pech voor koppige aanhangers van de Hongaarse keuken, want zij zullen dit aangename terras op de eerste verdieping of de tuin in de vesting, met uitzicht op de slotgrachten, nooit leren kennen! Op houtvuur gebakken pizza's zijn de specialiteit van het huis. Het deeg is heel geslaagd, de garnituur kon beter. Maar het blijft een aangenaam adresje, de Kroatische eigenaar is vriendelijk en hij spreekt Engels!

X **Bécsikapu (plattegrond A-B1, 22):** *Rajnis utca 5* ☎ 563 122. *Dag. geopend 11.00-22.00 u. Wifi.* Een goede herberg waar je traditionele Hongaarse gerechten voorgeschoteld krijgt (en die zijn eerder uitgebreid dan verfijnd). Middeleeuws decor (met gekostumeerde obers!) en interieur met mooie gewelven. Uitnodigend terras met houten tafels en dekens en kacheltjes voor de frissere avonden.

X **Taverna Flórián (plattegrond A-B2, 23):** *Várkör 59* ☎ 563 072. *Geopend wo.-zo. 11.30-14.30 u en 17.00-22.00 u (21.00 u op zo.). Reken op Ft 3000-6000 per persoon.* Dit is hét chique restaurant van Köszeg. In een aangename omgeving kun je genieten van verzorgde gerechten met mediterrane invloeden en lekker vlees, zoals de runderfilet (niet goedkoop!) of de lamsko-

teljetjes op Provençaalse wijze. De kaart is kort en wordt geregeld vernieuwd. Er is bovendien een mooie wijnkaart. De bediening is bedrijvig. Soms is er 's avonds livemuziek.

LEKKER GEBAK ETEN, EEN LEKKER IJSJE ETEN

☞ Varpark Cukrászda (plattegrond A1, 24): *Várkör utca 68-70 ☎ 363 717. Geopend di.-zo., 9.00-17.00 u.* Deze schattige huis herbergt een banketbakkerij en ijssalon, waar mooie, grote stukken romige taart worden geserveerd (vooral met chocola!). Het terrasje is omringd door geraniums en biedt uitzicht op de vestingmuren van de oude stad.

☞ Ibrahim (plattegrond B2, 25): *Fő tér 15. Op het grote plein.* Uitstekende ijsjes en een uitgebreide keuze aan smaken. De *blue sky* is blauw als een wolkenloze hemel!

IETS DRINKEN

☞ Köszegi Borozója (plattegrond A1, 30): *Várkör utca 54. Geopend di.-zo. 8.00-21.00 u, za. tot 22.00 u.* Een authentieke wijnkelder met een korfbooggewelf, in een coöperatie. Enkele wijnvaten, banken en enkele oudgedienden die hier hun vaste plek hebben, ver weg van moeder de vrouw! Voor de mooie dagen is er een overdekt terras. Op de eerste verdieping is een klein wijnmuseum ingericht: werktuigen uit de wijnbouw, vaten, manden, kuipen en grote foto's (*in theorie geopend ma.-vr. 8.00-16.00 u.*)

☞ Borárium Vinotéka (plattegrond B1, 32): *Rajnis utca 1. Geopend wo.-do. 11.00-18.00 u, vr.-za. 11.00-19.00 u, zo. 11.00-16.00 u.* Een moderne wijnbar in een mooie gewelfde zaal. Een mooie selectie wijnen en proeverijen voor twee personen: proef twee tot vijf lokale wijnen met een kaasplankje voor Ft 1500-3200.

☞ Ibrahim Kavezó (plattegrond B2, 31): *Fő tér 17 ☎ 360 854. Dag. geopend 8.00-22.00 u.* Een ideale plek voor een ontbijt of een verfrissend drankje op het schaduwrijke terras, met uitzicht op de Heilig-Hartkerk. Je kunt er ook voor een goede prijs eten. Er worden traditionele gerechten geserveerd, waarin de hoofdrol is weggelegd voor varkensvlees en gevulde koolrolletjes.

WAT IS ER TE ZIEN?

☞ Fő tér (plattegrond B2): de hoge toren van de grote neogotische **Heilig-Hartkerk** uit 1892-1894 domineert dit centrale plein, buiten de muren. Mooi dak met gemene dakpannen. Om 12.00 u speelt het beiaard een opera van Händel. Midden op het plein staat een hoge pestzuil (1713).

☞ Jurisics tér (plattegrond B1-2): een echt sprookjesplein! Bereikbaar vanaf Fő tér via de **Városház utca**. Je loopt onder de gewelven van de **Heldenpoort** door, die in 1932 werd opgetrokken ter vervanging van een andere poort, die toch mooier was en beter bij het geheel paste ... maar te laag was om de auto van de burgemeester door te laten ... Volgens de officiële versie werd de nieuwe poort gebouwd om de 400ste verjaardag van de belegering van 1532 waardig te herdenken. Aan het begin van de straat zie je hoge nissen met standbeelden van heiligen, die tot de 16de eeuw de ophaalbruggen van de stad bewaakten. Je vindt er nog meer in het uiterste noorden van de Rajnis utca. Hier bevonden zich vroeger de ophaalbruggen.

☞ Tábornokház (Museum voor Volkskunst; plattegrond B2, 44): *Jurisics tér 6 ☎ 360 240. Aan de rand van de Heldenpoort, aan de linkerkant. Geopend di.-zo. 10.00-17.00 u. Toegangsprijs Ft 600; kortingen mogelijk. Je koopt een kaartje bij het Apothekersmuseum en belt vervolgens aan.* Op de tweede verdieping zie je vrij geslaagde reconstructies van oude winkeltjes en ateliers: een horlogemaker, timmerman, zadelmaker, drukker, fotograaf enzovoort. Leuk is de kapper. Op de derde verdieping vind je oude documenten, een tentoonstelling van huiselijke voorwerpen, handgemaakte benen kammen en andere ongewone, kleine dingen. De uitleg is alleen in het Hongaars. Vergeet niet helemaal naar boven te gaan voor het geweldige uitzicht rondom op het Jursisics tér en de oude stad. Je staat hier in feite op de top van de Heldenpoort!

☞ Stadhuis (plattegrond B2, 43): *Jurisics tér 8.* Renaissancegevel met veel kleurenpracht en Hongaarse wapenschilden. Aan de overkant, midden op het plein, staat een zuil met een standbeeld van de Maagd Maria uit 1739, die werd gefinancierd door aanhangers van Luther. Erachter ligt een fontein onder een stenen baldakijn.